

ma
llér.

tt.
(920-x.6)

940-32

Szerkesztőségi Iroda:
Nagyberek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónapra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1906.

XXXV. évfolyam. 233. szám.

Péntek, október 12.

Kossuth és Apponyi.

— október 12.

A függetlenségi párt tegnapi értekezlete után nagy lakomán ünnepelték a koalíciós pártok tagjai Kossuth Ferencet és Apponyi Albert grófot abból az alkalmából, hogy az angol látogatás és a földmérők kongresszusa után sikeresen ráirányították a külföld érdeklődését hazánkra.

Ezt az alkalmat egyben fölhasználta a két államférfiu arra, hogy a politikai viszonyokról nyilatkozzanak.

Kossuth és Apponyi nyilatkozatai mindenkor figyelemet kell, hogy keitsenek s a két államférfiúnak a lakomán elhangzott beszédét a mostani időkben kétszeresen meg kell rögzíteni, mert komoly intést tartalmaznak azok számára, akik a szélsőségek iránt előszeretettel viselkednek. Azok, akik a kevés szóból is értenek és a sorok között is tudnak olvasni, valami sejtelmes borongás és hazafiu aggodalom akkordját hallották megrezdülni ezekben a beszédekben. Azok pedig, akik csupán a kategórikus kijelentéseket szokták tudomásul venni és nem hatolnak a szavak mélyebb értelmébe, határozottan észrevehették, mert hiszen lehetetlen volt észre nem venniük, hogy a beszédek éles mementót tartalmaznak azon politikusok számára, akik a függetlenségi párt számszerű többségére egészen más politikát alapítanak, mint amit a koalíciós politika involvál.

Kossuth Ferenc beszéde még csak nem is homályos, hanem egészen világosan hangzik s mindenki megértheti, mit jelent, mikor beszéde során ezeket mondotta:

„Az én meggyőződésöm az, hogy egy nemzet annyit ér el, amennyire érdemes. Azt tudja elérni, amit szívvél-lélekkel és bátorsággal követelni tud. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a nemzetnek minden körülmények között a falnak kell menni, hanem igazán azt, hogy számolnia kell a helyzettel, soha sem feledve azt a célt, hogy haladnia kell mindig előre és előre azon az uton, amelyen a magyar államiságnak megvalósítását elérheti és el is fogja érni. Ezen az uton haladunk mi, mindannyian, akik a kormányon vagyunk, teljesítve nehéz kötelességeinket.”

Ugyanilyen szellemű Apponyi Albert gróf beszéde is.

Apponyi beszédében hangzott, hogy a nemzet fejtsse ki nemzeti egyéniségét, ne pihenjen mindaddig, míg nem érte el a nemzeti élet teljességét. Ez az ő céljuk és éppen azért, mert e cél megvalósítása elé napról-napra ezer és ezer akadályt gördítenek kívülről és sajnos, belülről is, ezekben a kritikus időkben — mert a magyar nemzet történetének igen kritikus epoháját éli most — szükség van a nemzet összes egészséges erőinek összefogására. Ezért különös örömmel és hálával üdvözölte Apponyi a függetlenségi párt körében azoknak megjelenését, akik nem tartoznak ugyan a függetlenségi párt-hoz, de a végcélban velük egyetértenek, akik egyek voltak velük a megtámadott nemzeti alkotmány megvédésében és akik egyek velük ez alkotmány biztosítékainak megerősítésében és ama nemzeti célok kivívásában, amelyeknek kivívásáról le nem mondottak és le nem mondanak soha, habár — így végezte szavait Apponyi —

a kivívás eszközeit és módjait az idők követelményeire és a nemzeti erőviszonyok fejlődéséhez mérjük.

Ugy Kossuthnak, mint Apponyinak a nyilatkozatai félre nem érthető intelmek s komoly hazafiu figyelmeztetések úgy hatnak, mint a hadvezérek utasítása a harc kezdete előtt. S minthogy nem karddal vivünk most, hanem erkölcsi és értelmi erővel, a figyelmeztetések bizonyára azt jelentik: Legyetek olyan bölcsök és körültekintők a tanácsban, mint amilyen vitézek öcsink valának a csataterén. Hisszük, hogy a haza érdekében meg is szívelelik azok, akiknek ezek az intelmek különösen szólnak.

Rákóczy hamvai Torontálban.

— október 12.

Rákóczy fejedelem és bujdosó társai hamvai-nak fogadására nagyban készül Torontálvármegye közönsége. A vármegye vezetői mindent elkövetnek, hogy a hamvak Torontálvármegye területén méltó fogadtatásban részesüljenek, nevezetesen pedig, hogy a nagykikindai ünnep minél nagyobb szabásu legyen. Itt, ahol a helyi bizottság szintén serényen készül a fogadásra s legközelebb megállapítja a részletes programot, a vármegyét száztáru küldöttség fogja képviselni dr. Vincze-hidy Ernő m. főjegyző vezetésével.

Ma érkezett Torontálvármegyéhez Kassa városának újabb átirata is, amelyben a gyászszertartásra vonatkozólag a következőket közli:

Torontálvármegye közönségének Nagyberek 1

Hivatkózással Kassa szab. kir. város polgármesterének f. hó 4-én kelt 4655. sz. átiratára, felkérjük, hogy a folyó hó 29. iki ünnepélyen résztvevő küldötteket értesíteni sziveskedjék, miszerint a díszmenetben résztvevők a balkaron fekete flór-ból készült karszalagot viselnek, a kardok hüvelyé és markolata pedig flórral vagy fekete posztóval vonandó be.

Minthogy a Klobusicky-utca végén felállítandó gyászátorba és a rekvium, valamint a sirbatétel ideje alatt a székesegyházba a törvényhatósági küldöttek és a felvidéki vármegyék uri bandériumának tagjai is csak belépőjegy mellett lesznek bebocsájtva, kérjük, hogy a küldöttek neveit, (valamint uri bandérium tagjainak neveit is) velünk e hó 15-ig közölni sziveskedjék, hogy a belépő jegyeket idejében elküldhessük.

Értesítjük egyúttal, hogy megvalósítani szándékozunk azt a szép gondolatot, hogy a bujdosók hamvai az ország összes törvényhatóságainak lobogói alatt viessenek örök nyugó helyükre.

A lobogók a díszmenet útvonalain amugy is felállítandó zászlókkal díszített árbocokra lenének alfabetikus sorrendben egyenként elhelyezve, ami nemcsak a szemnek nyújtana gyönyörködhető változatos képet, de szimbolizálná azt a gondolatot is, hogy dicső kuruc vezéreink hamvait az egész ország áhitatos kegyelele kíséri végső nyugóra.

Gondunk lesz rá, hogy az ünnepély után minden törvényhatóságnak elküldjük a saját zászlaját, hogy ekként dicső fejedelmünk és bujdosó társainak az egész ország közönsége részvételével végbemenő ünnepélyes temetéséről, minden törvényhatóságnak maradó emléket adjunk, melyet levéltárában az utókor számára megőrizhet.

Azzal a kéréssel fordulunk tehát a tekintetes törvényhatóság hazafias közönségéhez, hogy saját színeiből összeállított fecskafark alakura kiszabott (kettősvágásu) zászlaját, 2 méter hosszúságban, 90 cm. szélességben, a fecskafark végén egy-egy bojtól, a zászló közepén a törvényhatóság nevével feltüntetett körirattal ellátott címmel elkészíttetni, azt egy bronzírozott, lándzsasalaku véggel ellátott, 2 méter hosszúságú zászlórudra felszereltetni és Jakab Árpád műépítész, Kassa címre, oly időben feladni sziveskedjék, hogy a zászló legkésőbb f. hó 25-ig Kassára megérkezzen. A zászlórudat legcélszerűbb lesz a törvényhatóság színeivel befestetni.

Abban a biztos reményben, hogy Magyarország összes törvényhatóságainak hazafias közönsége, egyértelmű és lelkes helyesléssel fogadja tervünket és elkészítettvén zászlóját, közönségének szeretetteljes áhitatos kegyeletével megszentelten küldi azt el hozzánk, vagyunk hazafias üdvözléssel Kassa, 1906.

A rendező bizottság.

Temesvár városa, mint onnan jelentik, október 27-ikén Rákóczy és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából külön helyi ünnepet is rendez. Ezen helyi ünnepélyhez a város közönsége meghívta Torontál és Arad vármegyét, valamint Versec, Pancsova és Arad városok közönségeit. Az ünnepély rendezésével a városi tanácsot bizták meg, oly felhívással, hogy annak lefolyásáról jelentést tegyen.

HIREK

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/4-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

- Október 14. Tisztiszek.
- Október 14. A torontáli függetlenségi párt közgyűlése.
- Október 15. Torontálvármegye őszi közgyűlése.
- Október 15. Alkotmánypárti megalakuló gyűlés délelőtt 10 órakor.
- Október 15. Jegyzői nyugdíjintézet ülése.
- November 12. Közig. biz. ülés.

— Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Anton Henrik m. kir. honvéd számtárnokot, Kerék Sándor díjnokot és Vönekői Antal városi segédadótisztot a nagyberekreki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztokká kinevezte.

— A megyei állandó választmány ülése. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának állandó választmánya tegnap délután kezdte meg Botka Béla főispán elnöklété alatt a rendes őszi közgyűlés tárgyait előkészítő ülését.

Az ülésen részt vettek: dr. Vincze-hidy Ernő, dr. Grandjean József, Benkovich Mihály, dr. Pollák Győző, dr. Brájer Lajos, Mencez Lipót, dr. Klein Mór, Mayer Rezső, dr. Miloss Aurél, Végh Károly, Bielek Antal, Beller István, Szilágyi Bertalan, Rigó István, Hertelendy Ferenc, dr. Annau Ernő, dr. Nagy Dezső.

A tárgysorozat egyik kiválóan jelentős pontját, az alispáni előterjesztést a vármegyei szervezet alkotmánybiztosítékai ügyében, miután az alispán hivatalosan távol volt, péntekre halasztották.

Torontálsziget, Torontálalmás, Oppova, Idvor, Szeferin, Rudolfsnád és Glogon községek határozatait, a pancsova—titeli h. é. vasut építési költségeit, illetőleg az állandó választmány jóváhagyni javasolja.

Hosszabb vita volt a Pészak község segédjegyzői választás ellen beadott felelkezés körül. A választást, mint ismeretes, azon okon felelbezték meg, mert a választást vezető tb. főszolgabíró pótlólag jelölt egy pályázót. Az állandó választmány javasolja, hogy határozathozatal előtt a választási elnök nyilatkozzatteleire szólíttassék fel.

Rigó István tb. főjegyző kérelmére az állandó választmány javasolja, hogy neki 400 kor. működési pótlék szavaztassék meg.

A nagyberekreki József kórháznál az ápolási díj 1 korona 54 fillérről 1 korona 60 fillérré javasoltatik felemeltetni.

Több kisebb jelentőségű ügy előkészítése után, az állandó választmány ülésének folytatását ma délutánra halasztották.

— **Esküvő.** Dr. Szentiványi Ferenc megyei allevéltáros tegnap délelőtt a nagybecskereki anyakönyvi hivatalban házasságra lépett Éliás Ilona kisasszonnyal, hölgyvilágunk e bájos és nagyműveltségű tagjával. Délután 5 órakor tartották meg az egyházi szertartást, mely alkalommal Magyar Pál pápai kamarás, plébános szép beszédet intézett a fiatal párhoz.

— **Pótszigorlatok a közigazgatási tanfolyamon.** A nagybecskereki közigazgatási tanfolyamon ma kezdődtek meg a pótszigorlatok az írásbeli vizsgákkal. Holnap a szóbeliekre kerül a sor, amely két bizottság előtt történik. Az első bizottság elnöke Botka Béla főispán, tagjai dr. Boross Dezső kir. ügyész, Tóth István kir. tan., pénzügyigazgató, valamint Bielek Antal tb. megyei főjegyző és Strossz Béla városi főjegyző, mint előadók. A második bizottság elnöke Jankó Ágoston alispán, tagjai pedig dr. Grandjean József nyug. polgármester, dr. Kiss János ügyvéd, valamint Szilágyi Albert tb. megyei főjegyző és Laday Kálmán pénzügyi titkár, mint előadók. A szigorlatozó tanfolyamhallgatók száma 6.

— **A csanádi egyházmegye gyásza.** A csanádi egyházmegyének nagy gyásza van. Mint ugyanis Temesvárról jelentik, Hemmen Ferenc püspöki provikárius, prelátius-kanonok tegnap délelőtt fél kilenc órakor 71 éves korában elhunyt. Halála nem jött váratlanul s mégis általános és részvételt keltett város- és egyházmegyeszerte. Hosszu, kínos betegség döntötte sirba a boldogultat, akinek szívós, de megadással tűrő szervezete ily sokáig volt képes ellenállani a gyilkos kórnak. Hemmen prelátius-kanonok istenszolgája volt a szó legtiszteltetelméltöbb értelmében. Zajtalan munkáselete felsőbb elismerésben is részesült. A király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, a pápa pedig kinevezte házi prelátiussá. Hemmen Ferenc 1835. október 29-én született a temesmegyei Zadorlakon. Középsiskoláit Temesvárott, a teológiát pedig Budapesten végezte; pappá 1858-ban szentelte néh. Csajághy Sándor püspök. Segédlelkész volt Nákófalván és Temesvárott, majd a püspöki aulába került, ahol mint irodavezető működött. Hemmen a király 1892-ben nevezte ki csanádi kanonokká s mint ilyen a szeminárium rektora is volt tizenegy éven át. Az elhunyt főpapot szombaton temetik el Temesvárott nagy gyászszertartással.

— **Pártgyűlések.** Mint említettük, a torontálmegyei alkotmánypart hétfőn délelőtt 10 órakor tartja alakuló gyűlését a kaszinó termében, a torontálmegyei függetlenségi és 48-as párt pedig vasárnap délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését. Vasárnap este a függetlenségi párt tagjai a Rózsa-szállóban találkoznak, a többiek pedig a kaszinóban jönnek össze társasvacsorára.

— **Vasuti ülés.** A torontáli helyi érdekű vasutak igazgatósága tegnap délelőtt Budapesten Jankó Ágoston torontálmegyei alispán elnöklésével ülést tartott. Az igazgatói jelentésből kiténik, hogy az idei bevétel, a tavalyi időszakhoz képest, 60 ezer korona emelkedést mutat. Ez az eredmény örvendetes tanúságot tesz a helyi érdekű vasutak folytonos fejlődéséről.

— **Torontálvármegye és az alkotmánybiztosítók.** Torontálvármegye állandó választmánya ma delutáni ülésében tárgyalta az alispán előterjesztését a vármegyei szervezet alkotmánybiztosítókai ügyében a képviselőházhoz intézendő felirat tárgyában. Az állandó választmány az alispán előterjesztéséhez hozzájárult s annak elfogadását javasolja a törvényhatóságnak.

— **A titel-nagybecskereki vasút összeköttetése.** A Magyar Hírlap írja: Legközelebb kiadott fog az újvidék—titeli vasutnak Nagybecskerekig való meghosszabbítása érdekében a kereskedelemügyi miniszternél tisztelegni. A már régóta tervezett vasuti összeköttetés közigazgatási bejárását már április hónapjában megtartották. A vasut keresztülvitelénél nehézség a Tisza folyónak áthidalása, amely hidat a vasuti és közúti közlekedésre volna berendezendő és annak előállítására állami segítség volna kieszakozlandó. A titel-nagybecskereki vasúthoz csatlakozóan, Perlasz állomásából kiágazólag a csak 20 kilométer távolságban fekvő Antalfalvára vezetendő szárnyvonalat és miután Antalfalva a pancsova-nagybecskereki vasutnak állomása, ezáltal Újvidéknek közvetlen összeköttetését Pancsovával is tervezik.

— **Nemzeti kiállítás Szegeden.** Szegedről írják: A jövő 1907-ik évben lesz ezer éve, hogy a honalkotó Árpád leszállt ismeretlen helyen levő sírjába. A hazaszerző fejedelem nevével s magával a honalkotással legkapcsolatosabb Pusztaszer síkjára, hol a vérszerződést megkötötték. Árpád halálának ezredik évfordulóját nagy és fényes nemzeti ünneppel ülik meg Pusztaszer síkján s e méltóságos ünnep elkészítéséhez már hozzá is

fogtak. Az országos jelentőségű ünnep keretében tervezik a Szegeden rendezendő nemzeti kiállítást is. E kiállítás ügyében az előkészítő bizottság öntudatos, nagy munkát vállalt magára s ma már értekezletet is tartott.

— **Agarászverseny Nagybecskereken.** A torontálmegyei agarász egyesület e hó 14-ikén, vasárnap agarászversenyt rendez Nagybecskereken. Eddig tíz agarat jelentettek be a versenyre, a melyet társasvacsora és tánc követ.

— **Iskolafelavatás.** A Szentjános községben ujonnan épült állami népiskolát folyó hó 18-án avatják föl ünnepélyesen, amelyvel kapcsolatban a Délmagyarországi Tanító-Egylet bánlakai főköre gyűlést tart. Az iskolafelavatási ünnepély sorrendje: 1. Reggel 8 órakor a gör. kel. egyházban ünnepélyes istentisztelet. 2. Átvonulás az ujonnan épült állami iskolába. 3. Ennek egyházi felavatása. 4. Az iskola átadása a kir. tanfelügyelő által. 5. Az iskola átvétele a gondnoksági elnök által. II. A tanítógyűlés tárgysorozata: 1. Választmányi gyűlés. 2. A közgyűlés megnyitása. — A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. — A napirend megállapítása. — Jegyzőkönyvhitelesítők, lapudósítók és számvizsgáló-bizottság kijelölése. 3. Új tagok felvétele. 4. Spatárné Sepecán Kornélia szentjánosi tanítónő értekezése. A tanítónak a gyermekekkel való érintkezése c. tételről. 5. Mihályfi József zichyfalvi igazgató-tanító előadása. A tanítók erkölcsi és anyagi viszonyairól. 6. Elnöki előterjesztések. 7. A pénztáros és a könyvtáros jelentései. 8. Esetleges indítványok. 9. A jövő tavaszi gyűlés helyének megállapítása. A vasuton érkezők részére a helyi rendezőbizottság — megfelelő időben történő jelentkezésre — kocsikról, esetleg elszállásról is gondoskodik. Ugy eziránt, valamint a társasvacsora való részvételre jelentkezés tárgyában is Spatár Valér, szentjánosi (u. p. Zichyfalva) tanító keresendő meg.

— **Angolok Temesvárról.** Mint Temesvárról jelentik, az angol kereskedelmi kamarák képviselői tegnap délután érkeztek Temesvárra, ahol magyaros vendégszeretettel fogadták őket. A vendégeket Telbisz Károly dr. udv. tanácsos polgármester fogadta a pályaudvaron hatásos beszéddel, amelyet Riedl György angol nyelven tolmácsolt, amire a vendégek nevében Mrs. Charleton köszönte meg az üdvözlést. A hölgyvendégeket külön-külön gyönyörű virágcsokorral lepte meg a rendezőegység. Charleton rövid beszéde után háromszoros „Hip, hip, hip, hurrah!” hangzot fel. Azután a vendégek kocsira ültek és a városba hajtottak, ahol az Erzsébet-gözmalmot, a gyapjufonógyárat és a józsefvárosi szeszgyárat tekintették meg. A vendégkönyveknek a hölgybizottság mindenekelőtt az állami gyermekmenhelyet és a poliklinikát mutatta be. A hölgyek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a látottakról. A poliklinikából az állami felsőbb leányiskolába ment a hölgytársaság és itt Marsits Rozina igazgatónő mutatta be a hölgyeknek az intézetet.

— **Gépzészek vizsgálata.** A gépzészek és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1906. évi október hó 16-án reggel 8 órakor, a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérények a m. kir. iparfelügyelőséghez, Temesvár (Józsefváros, Kültl-tér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Országos vásár Nagybecskereken.** Az őszi országos vásár mai második napja is ugyanolyan lanyha forgalmat mutatott fel, mint a tegnapi volt. A felhajtás csekély volta még abban is reji magyarázatát, hogy a legutóbbi esős időszak visszatartotta a gazdákat a szükséges mezeti munkák elvégzésétől, akik a mostani szép időt használják fel erre s így részvételük nem lehet oly tömeges, mint más alkalmakkor. Ma felbajtottak 1500 lovat, köztük a legtöbb gyenge minőségű. I. minőségű igáslovak ára 400–500 korona, a II. minőségűeké 200–300 korona. Szarvasmarhát ma jelentéktelen számban hajottak fel.

— **Letartóztatott gyilkos.** Említettük, hogy Scherich Mihály 61-ik közös gyalogezredbeli káplár a temesvári helyőrségi kórházban rejtélyes körülmények között meghalt. Scherich halála gyanusnak tűnő, széleskörű vizsgálat indult meg és ez kiderítette, hogy Scherich szeptember 23-án odahaza volt Gyarmatán, ahol több ízben hevesen összeszólalkozott Brüll Jakab 16 éves suhancal, aki egy ilyen összeverekedés alkalmával egy doronggal fősbesújtotta. Minthogy nincs kizárva, hogy Scherichot ez az ütés ölte meg, a csendőrség letartóztatta és a temesvári törvényszéki fogházba vitte.

— **Vásári tolvajlás.** Kecskés András klekki utkaparó tegnap feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a vásári tolongásban 40 koronát tartalmazó pénztárcáját lopták ki a zsebéből. A csendőrség megindította a nyomozást.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton: A koldusgróf (operette).
Vasárnap délután: A mádi zsidó.
„ este A koldusgróf (operette).

* **A boszorkány.** Sardou híres drámája csak kevés közönséget vonzott tegnap este a színházba, azok, akik azonban eljöttek, nem sajnálhatták estéjükét, mert alkalmuk lehetett a címszerepet játszó Sikné Kürti Margit kiváló drámai alakításában gyönyörködni. A művész Zoraya szerepében olyan magas művészi színvonalon állott, hogy méltán sorozhatni a legjobb magyar tragikák közé. Találó realizmussal tükröztette vissza a szerelmes mór asszony lelki érzéseit és szenvedélyét s megrázó erővel játszotta meg a nagy drámai momentumokat. Az inkvizíció törvényszéke előtti nagy jelenete viharos tapsokat keltett s a közönség háromszor szólította a lámpák elé a művészt, aki mindenestre büszke lehet tegnap esti alakítására. A többi szereplők közül Szabados Gizikét emelhetjük ki még, aki kis szerepét szintén művésziessé játszotta meg s nyílt színen tapsokat aratott. (8-s.)

Színházi hírek. Rákosi Viktor és Malonyai Dezső „Elnémult harangok” c. színműve kerül bemutatásra ma este. A darab Rákosi Viktor hasonló című regénye után készült s a budapesti „Nemzeti Színház”-ban aratott zajos sikert. Szabados Gizike, S Kürti Margit, Remete Géza, Sik Rezső, Asszonyi László, Ernyei János játszanak vezető szerepeket.

Szombaton és vasárnap este a Magyar Színházban zajos sikert aratott „Koldusgróf” című operette kerül színre Remete Gézával a címszerepben. A főbb szerepeket Révész Ilonka, Sz. Pozsonyi Lenke, Szalóki Dezső, Sik Rezső játsszák. A darab legkimagaslóbb pontja a III. felvonás, ahol a 4 éves Markovits Pirike játszik és énekel vezető szerepet. Remete Géza a felvonásban Markovits Pirikével „Cake walk”-ot táncol.

Vasárnap délután dr. Guthi Soma „Mádi zsidó” c. énekes bohózata kerül színre Szalóki Dezsővel a címszerepben, félhelyárakkal.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülése a parlamenti munkásságnak bevezetője volt, amelynek főmomentumát Wekerle Sándor miniszterelnök pénzügyminiszteri expozéja képezte. Az expozé nagy számmal gyűjtötte össze a képviselőket s a ház igen élénk képet nyújtott.

Az ülést Justh Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg s azután beterveztette a miniszterelnök átiratát a Háznak a Rákóczy ünnepségeken való részvétele dolgában.

Öt törvényjavaslat.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter most beterjeszti az ismeretes öt törvényjavaslatot.

Az első javaslat az ipari támogatásról szól, a második javaslat a munkások betegség és balesetbiztosításáról, a harmadik a szabad hajózásról, a negyedik javaslat a külügyi statisztikáról, az ötödik pedig a hitelesítési ügy államosságáról, a hordók kivételével.

Kiseb ügyek.

Az igazoló bizottság előadója jelenti, hogy Barabás Béla mandátumát végleg igazolták, Szikcsák József képviselő pedig mentelmi jogának megsértését jelenti be, amit a mentelmi bizottsághoz utasítanak.

Az új háznagy.

Ezután Tóth János volt házagnak államtitkárrá történt kinevezése folytán megüresedett tisztségre ejtették meg a választást. Új házagnygyá Leszka Gyulát választották meg névszerinti titkos szavazással.

Miután meg az elnök bejelentette, hogy Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási miniszter a jövő héten hat interpellációra fog felelni, következett az expozé

Az exposé.

Általános figyelem közben emelkedett föl Wekerle Sándor miniszterelnök szólására, hogy elmondja pénzügyminiszteri expozéját az 1907. évi költségvetés és a zárószámadások beterjesztésével való kapcsolatban.

Wekerle beszédében hangsúlyozta, hogy a kormányt a költségvetésnél két főkérdés irányította: a gazdasági és szociálpolitikai kérdés. Ezeknek jegyében kellett a költségvetést összeállítani, egyrészt, hogy Magyarország gazdasági fejlődése biztosítható, másrészt, hogy a mai kor szociális követelményeinek elég tétessék. E két nagyfontosságú kérdés szemelött tartásának a folyamánya az, hogy minden tárcánál emelni kellett a kiadások tételeit. Gazdasági helyzetünk fejlesztéséért kell gondoskodni az ipar támogatásáról, amely az új ipartörvényben fog kifejezést nyerni. A költségvetés gazdasági részét irányítja a szabadhajózás ügye, a vasutak kiterjesztése, a gazdasági oktatás fejlesztése, az állattenyésztés föllendítése, a behozatali kereskedelem fejlesztése. Hangoztatta a miniszterelnök, hogy különösen az iparfejlesztés terén lesz sok a teendő, azonban a kormány gondoskodni fog arról, hogy a teendők megoldassanak. A szociális kérdéseknél figyelemmel van a kormány az állami alkalmazottak fizetésének rendezésére, a tanítók helyzetének javítására s azonkívül kifejezésre jut a kormány szociális tevékenysége a munkások betegség és balesetbiztosításáról szóló törvényjavaslatban, amely a balesetbiztosítást egyesíti a munkásbiztosítással s amely nagy lépést jelent Magyarország szociális fejlődésben. Nyilatkozott a miniszterelnök az adóreformról is, amelyre vonatkozó törvényjavaslattal alkalmazni a rövid idő múlva foglalkozni a képviselőháznak. A miniszterelnök jelezte, hogy az adóreform a progresszív adózás tekintetében vétele mellett történik s fel fogja ölelni a létminimum kérdését is. Általában a reformnak az az intenciója, hogy a kis- és középxisztenziák adóterhei könnyíttessenek. A miniszterelnök expozéját minden részletre kiterjedő számadatokkal kísérte, amelyekkel élénken megvilágította az államháztartás helyzetét s amelyekkel egyrészt igazolta a kormány nagy arányú reformmunkásságát, másrészt a költségvetés realitását.

A miniszterelnök pénzügyi expozéját a Ház minden pártja élénk tetszéssel fogadta s végül a miniszterelnököt zajosan megéljenzették.

A Jekelfalussy-ügy.

Az ülés végén Polónyi Géza igazságügyminiszter válaszolt Achim András volt képviselőnek a Jekelfalussy-Kovács ügyben tett interpellációjára s konstataulta, hogy az ügy bírói elintézését nyert, így más intézkedésre nem szorul.

A Ház az igazságügyminiszter válaszáat tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

A képviselőház bizottságaiból.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma ülést tartott, amelyen a Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter által beterjesztett öt törvényjavaslatot tárgyalta. Ugyancsak ma délután ülést tart a közlekedési és munkásügyi bizottság is.

Az osztrák Reichsrat ülése.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, az osztrák Reichsrat ma délelőtt ülést tartott, amelyen a pénzügyminiszter betejesztette az 1907. évi költségvetést.

Beck gróf berlini útja.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből jelentik, Beck gróf vezérkari főnök, aki legközelebb ünnepli 60 éves szolgálati idejének évfordulóját, a napokban Berlinbe fog utazni,

hogy megköszönje Vilmos császárnak, a miért a Cannebière gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. Az utazás programjának megállapítása céljából tegnap Bécsbe érkezett Klepsch-Kloth őrnagy, a berlini osztrák-magyar nagykövetséghez beosztott katonai attaché.

A Hentz-Keglevich párbajügy.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti táv.) A bíróság ma ítélkezett Hentz Károly fölött, ki tavaly párbajban megölte gróf Keglevich Istvánt. Hentz Károlyt a bíróság a mai tárgyaláson felévi államfogházra ítélte.

Eötvös Bálint bűnpöre.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kuria harmadik büntetőtanácsa ma hozott ítéletet Eötvös Bálint volt országgyűlési képviselő bűnjegyében s a kuria a vád és védelem meghallgatása után helybenhagyta a királyi tábla ítéletét, amely 3 évi börtönbüntetést mért Eötvös Bálintra.

Péksztrájk a fővárosban.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti pékmunkások az éjjel az összes pékműhelyekben beszüntették a munkát. Egy-két pékműhelyben mindazonáltal dolgoznak, a miért a sztrájkolók az egyik pékműhelyt megtámadták. A műhely védelmére kivonult rendőrök és a sztrájkolók között véres harc keletkezett, a melyben többen megsebesültek.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906 október 12.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig	kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	79	14.60	15	—
Pestvidéki	75	78	14.15	14.60	—
Bácsági	75	79	—	—	—
Bácskai	74	78	14.60	14.90	—
Szerbiai	76	79	—	—	—

Egyéb gabonaneműek			100 kilogr. ára	
			kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	12.60	12.70
”	középmínőségű	—	12.30	12.40
Árpa	takarmányáru I. r.	—	12.90	13.30
”	másodrendű	—	12.60	13.90
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	14	14.40
”	középmínőségű	—	13.80	14
Tengeri	helföldi új	—	12.70	12.90
”	román vagy bolgár	—	—	—
”	cinquantin	—	—	—
Repcse	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, október 12. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	14.38
Buza (áprilisra 1907.)	14.94
Rozs (októberre)	12.90
Rozs (áprilisra 1907.)	13.20
Zab (októberre)	14.32
Zab (áprilisra 1907.)	14.28
Tengeri (májusra 1907.)	10.30

Közgazdaság

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1906. évi szeptember hó 1-től október hó 12-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Liptai István és Vilma tulajdonát képező 5 hold szántót megvette Szrdanov Stevo és Andria 6000 koronáért.
 Mircs Gyóka tulajdonát képező 1 hold szántót megvette Percz Danilo 1330 koronáért.
 Mircs Mária tulajdonát képező 1846. sz. ház felét megvette Bogojevits Mladen és Persza 550 koronáért.
 Mircs Mária és Persza tulajdonát képező 2 hold 800 négyszögöl szántót megvette Mircs Gyóka 1212 koronáért.
 Mircs Mária és Persza tulajdonát képező 1 hold 1182 négyszögöl szántót megvette Tyuresin Krisztof 1706 koronáért.
 Mircs Mária, Persza és Bogojevits Mladen tulajdonát képező 2 hold 1000 négyszögöl szántót megvette Mircs Gyóka 1500 koronáért.
 Mircs Persza, Mária és Bogojevits Mária tulajdonát képező 3 hold szántót megvette Kolarov Mladenné Julka 3688 koronáért.
 Nagy László és Eszter tulajdonát képező 1820. sz. házat megvette Bobek György és Teréz 4000 koronáért.
 Hajduska Jenő tulajdonát képező 12 hold szőlőt megvette Friedmann Alfréd 9554 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1906. évi október hó 12-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.50	korona
kétszeres	—	6.—	—
rozsa	—	6.—	—
árpa	—	5.50	—
zab	—	6.30	—
kukorica	—	6.—	—
uj, duplaméter	—	10.40	—
repcse	—	15.—	—
széna I.	—	5.—	—
” II.	—	4.50	—
szalma I.	—	4.—	—
” II.	—	3.—	—
burgonya 1 kilogr.	—	—	6
marhahús I. 1 kilogr.	—	1.46	—
” II.	—	1.35	—
borjú hús I.	—	2.—	—
” II.	—	2.—	—
disznó hús I.	—	1.60	—
” II.	—	1.50	—
juh hús	—	1.04	—
zsir	—	1.68	—

VÁROSI SZÍNHÁZ

Nagybecskerek, péntek, október hó 12-én:

ELNÉMULT HARANGOK.

Színjáték 4 felvonásban.

Személyek:

Simándy Pál	—	—	—	—	Remete Géza
Todorescu Tódor	—	—	—	—	Sik Rezső
Zalathnay Barnabás	—	—	—	—	Asszonyi László
Papp Mózes	—	—	—	—	Solymosi Sándor
Benedek	—	—	—	—	Ernyei János
A harangozó	—	—	—	—	Gyulai Zsiga
Petru	—	—	—	—	Gózon Gyula
Juon	—	—	—	—	Virányi Sándor
Todorescu Florica	—	—	—	—	S. Kőrtyi Margit
Todorescu Tódorné	—	—	—	—	Ernyeiné
Sára néni	—	—	—	—	Molnár Vilma
Kisó	—	—	—	—	Szabados Gizike

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szombat, október hó 13-án:

A koldus gróf.

Egy uri lakóház

(a volt Steigerwald-féle villa),

mely áll 4 elegáns nagy szobából, a szükséges mellékhelyiségekkel,

november hó 1-étől kiadó.

A lakóház egészen külön álló, szép kis kertben fekszik, verandával, külön kerttel. Bővebbet

Kurländer Imre fakereskedésében.

947-3.1

Hal eladás.

Az écskai uradalmi „Fehértó” lehalászása alkalmával f. évi október 11-étől kezdve nagyobb mennyiségű ponty, süllő és különféle más hal kapható

— Lukácsfalván —

a „Fehértói” halászháznál.

Uradaim intézőség.

931-3.3

Kiadó lakás.

Aradáci-ut 175/6. szám alatt három szoba (kettő utcai), üvegezett folyosó, konyha, éléskamra, pince, padlás, fűkamra és mosókonyhából álló

modern lakás

f. évi november hó 1-ére kiadó.

Esetleg már f. évi október 20-án elfoglalható. •• Évi bére 480 korona.

946-3.2

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1906. évi október hó 1-től.

Oda.				Zombolya—Nagy-Becskerek.				Vissza.				Oda.				Nagy-Becskerek—Pancsova-Józsefváros.				Vissza.					
V-v.		Sz-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.		V-v.			
6014.		6002.		6012.		1.		6001.		6003.		6015.		6011.		6206.		6213.		6203.		6204.		6214.	
I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály	
	645	1010	940	ind.	Budapest-ny.-pályaudvar	érk.	159	710	715							645	1010	940	ind.	Budapest-nyug.-pályaudv. (8.)	érk.	715			
	205	1244	122	ind.	Szeged	érk.	954	1240	1252							145	1201	1201	ind.	Szeged (8.)	érk.	1232			
	506	241	ind.	Temesvár-Józsefváros	érk.	817										850	155	155	ind.	Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	1031			
	512	248	érk.	Zombolya (7.)	érk.	641			944							810	705	705	ind.	Nagy-Becskerek (8. 1.)	érk.	540			
	514	253	ind.	Uj-Zombolya (7.)	érk.	634			937							815	710	710	érk.	N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.	535			
	528	309	ind.	Uj-Zombolya (7.)	érk.	633			932							840	720	720	ind.	N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	érk.	827	516		
	537	318		Klári		620			917							849	729	729		*N.-Becskerek-Gyártelep		818	507		
	544	326		Kécsa		611			908							858	746	746	érk.	Sándorudvar (1.)	ind.	809	458		
	600	345		*Kuriácska		603			858							802	551	551	ind.	Szécsány (1.)	érk.	620			
	613	400		Csene		554			849							902	746	746	ind.	Sándorudvar (1.)	érk.	808	443		
	624	414		Torontál-Ujvár		520			828							914	758	758		Ecska-Zsigmondfalva		757	432		
	632	423		Óregfalva		504			815							948	828	828		Tomasovác		732	400		
	648	437		Ó-Telek		451			805							1005	841	841		Torontál-Ozora		712	336		
	658	458		Jánosföld		440			752							1025	901	901		érk. Antalfalva (5.)	ind.	651	314		
	710	511		Párdány		426			787							608	1030	902		ind. Számos (5.)	érk.	412			
	721	528		Fény		400			705							650	1030	902		ind. Antalfalva (5.)	érk.	649	304		
	905	310		érk. Módos (6.)	ind.	400			705							706	1050	918		*Torontál-Vásárhely		639	254		
	527	310		érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.	724	6013		905							721	1107	933		Czrepája		615	230		
	433	735	540	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	724	6013		905							736	1122	948		Ferenczhalom		559	215		
	454	754	601	ind. Módos (6.)	érk.	514	844	135	651							746	1132	957		*Torontál-Almás		548	204		
	803	949	949	érk. Versecz (3.)	ind.	455	820	114	630							805	1155	1028		Pancsova-Józsefváros		535	150		
	505	802	640	érk. Versecz (3.)	ind.	803			949							808	1159	1031		Beágazás Révaujfalva felől		520	135		
	520	816	657	ind. Alibunár (4.)	érk.	1030			949							818	1209	1041		érk. Pancsova	ind.	510	125		
	531	826	708	ind. Szécsány (4. 3.)	érk.	447			630																
	541	836	718	*Szárca		434			550																
	541	836	718	*Lajosmájor		423			532																
	556	845	729	*Pusztá-Kenderes		413			522																
	609	857	742	↓ Lázárföld		405			514																
	610	900	745	érk. Sándorudvar (2.)	ind.	352			456																
	620	909	755	ind. Sándorudvar (2.)	érk.	351			455																
	630	918	805	ind. *Nagy-Becskerek-Gytelep	ind.	342			445																
	928			érk. N.-Becskerek-Bpart (7. 2.)	ind.	333			435																
	933			ind. N.-Becskerek-Bpart (7. 2.)	érk.																				
	955			érk. Szécsány (4. 3.)	ind.																				
	620			érk. Szécsány (4. 3.)	ind.																				
	630			érk. Versecz (3.)	ind.																				
	649			érk. Versecz (3.)	ind.																				
	649			érk. Budapest-ny. p. u. (8.)	ind.																				
	649			érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.																				

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz-v.*		V-v.		V-v.		V-v.*		V-v.		V-v.*	
6404.		6402.		6412.		4.		6411.		6401.	
I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály	
este	333	333	333	ind.	Nagy-Becskerek-Bpart (1.)	érk.	715				
609	500	810	810	ind.	Zombolya (1.)	érk.	941	reggel			
617	508	819	819	ind.	Szécsány (1. 3.)	érk.	608	653			
620	509	820	820	ind.	Csott (3.)	érk.	559	643			
628	517	828	828	ind.	Versecz (3.)	érk.	949				
645	533	846	846	ind.	Csott (3.)	érk.	558	642			
700	547	901	901		*Bóka megállóhely		549	633			
	647				Jarkovác		538	615			
708		909	909	érk.	Számos (5.)	ind.	520	600			
723		925	925	ind.	Antalfalva (5.)	érk.	330				
732		934	934	ind.	Számos (5.)	érk.	512	545			
745		947	947		Dobricza		459	532			
757		959	959		Ferdinándfalva		451	524			
816		1023	1023		Ilánca		438	512			
823		1030	1030		Kevi-Szőlős		427	501			
este		1250	1250	érk.	Uj-Alibunár	ind.	412	446			
				érk.	Alibunár	ind.	406	440			
				érk.	Temes-Kubin	ind.					

* Minden kedden, pénteken és Vasárnap közlekedik.

Keekenyvágányú vonal

Oda.				Zombolya—Nagy-Becskerek-Bégapart.				Vissza.			
T.v.sz.sz. Vegyes-vonat		Vegyes-vonat T.v.sz.sz.		Vegyes-vonat		T.v.sz.sz.		Vegyes-vonat		T.v.sz.sz.	
5968.		5912.		5914.		7.		5911.		5913.	
I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály	
	6010	815	815	ind.	Budapest ny. pályaudvar	érk.	125	710	715		
	200	1146	1146	ind.	Szeged	érk.	954	1240	1252		
	153			ind.	Temesvár-Józsefváros	érk.	803	933			
	423	300	300	ind.	Zombolya (1.)	érk.	755	925			
	431	308	308	érk.	Uj-Zombolya (1.)	ind.	750	920			
	432	311	311	ind.	Uj-Zombolya (1.)	érk.	750	920			
	449	328	328		*Juliamajor		733	903			
	457	336	336		Német-Czernya		726	856			
	514	353	353		*Leonamajor		708	838			
	521	400	400		*Karinamajor		701	831			
	531	413	413		Magyar-Czernya		655	825			
	550	429	429		*Jánosmájor		631	801			
	556	438	438		*Pálmajor		622	752			
	620	459	459		Csösstelek		611	741			
	636	516	516		Ittvárnok-Rogendorf		546	716			
225	653	534	534		Béga-Szent-György		529	659	150		
235	702	543	543		*Katalinfalva megállóhely		519	647	140		
251	715	556	556		Katalinfalva		514	642	134		
309	733	616	616		Klekk		449	618	112		
314	737	620	620		*Klekk megállóhely		444	611	107		
332	755	638	638		Nagy-Becskerek-Vámház		427				